

Od Redakcji

Cywilizacja zaczyna się, gdy człowiek w dążeniu do swoich celów może wykorzystać więcej wiedzy, niż sam zdobył, i gdy przekracza granice swojej ignorancji korzystając z wiedzy, której sam nie posiada

[Friedrich A. von Hayek]

Friedrich A. von Hayek definiując pojęcie cywilizacji zwrócił uwagę na konieczność wymiany myśli – konieczność wykształcenia w ludziach kompetencji korzystania z wiedzy Innych, ze świadomością własnej niewiedzy. Zadawanie pytań i szukanie odpowiedzi winno stać się początkiem każdego dialogu.

Niniejszy numer w całości poświęcony jest problematyce edukacji przedszkolnej i wczesnoszkolnej. Redaktorem tematycznym niniejszego numeru jest dr Elżbieta Wieczór z Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu.

Numer tematyczny otwiera tekst autorstwa Elżbiety Wieczór, zatytułowany Kompetencje językowe i komunikacyjne dzieci/ uczniów na poziomie przedszkolnym i wczesnoszkolnym w diagnozie nauczycielskiej – pedagogicznej. Rozwijanie funkcji językowych w sytuacji nauki zdalnej. Tematyka artykułu skupia się wokół komunikacji językowej dziecka w wieku przedszkolnym i wczesnoszkolnym. Kompetencje językowe definiowane są jako kluczowe w rozwoju, a ich proces nabywania opisuje się w kontekście środowiska edukacyjnego i domowego. Określenie poziomu językowego rozwoju dziecka stanowi ważny obszar diagnozy pedagogicznej.

Edukacja emocjonalna jako wyzwanie dla współczesnej szkoły i nauczycieli klas 1-3 szkoły podstawowej to tytuł artykułu autorstwa Magdaleny Florek, Agaty Jażdżewskiej i Karoliny Piekarskiej. W swoich

rozważaniach autorki skoncentrowały się na ukazaniu istoty edukacji emocjonalnej jako wyzwania dla współczesnej szkoły, ze szczególnym uwzględnieniem etapu klas 1-3. Autorki wskazały nie tylko podłoże teoretyczne ale także dały praktyczne wskazówki do pracy nauczyciela.

Twórczość literacka dzieci i jej edukacyjny wymiar, to artykuł autorstwa Katarzyny Gołuńskiej. Rozwój twórczego myślenia jest istotny na każdej płaszczyźnie – a jak rozwijać twórczość dziecka w zakresie edukacji polonistycznej? Niniejszy artykuł ma na celu przedstawienie, jak zachęcać uczniów klas I-III do własnej twórczości literackiej. Obejmuje także zakres ćwiczeń, podzielonych tematycznie, mających na celu wspomóc kreatywność literacką uczniów, a także, jak nie pominąć celowości tworzenia i realizować zajęcia opierając się o techniki C. Freineta. W pracy podjęta jest również analiza przypadku – dziecka literackiego i jego twórczości od najmłodszych lat.

Zagadnienie twórczości jest szeroko rozumiane i omawiane pod kątem edukacji. Artykuł zatytułowany *Twórcze podejście do nauczania i wspierania rozwoju twórczego myślenia u uczniów w edukacji tradycyjnej oraz w edukacji zdalnej podczas pandemii Covid-19*, autorstwa Marty Słomińskiej stanowi opis twórczego podejścia do nauczania oraz metod rozwijających twórczość uczniów. Uwaga została skupiona wokół zagadnień twórczego myślenia i twórczego rozwiązywania problemów.

Nauczyciel w dobie pandemii, to tekst autorstwa Pauliny Bielak, Marty Gajewskiej oraz Iwony Lisewskiej. Artykuł porusza ważną problematykę, w odniesieniu do sytuacji pandemicznej, w której musieliśmy się odnaleźć i musiała odnaleźć się także edukacja. W poniższym artykule zaprezentowano obowiązki oraz problemy z jakimi w obecnych czasach musi mierzyć się grono pedagogiczne. Omówiono pokrótce badania, które przedstawiały najczęściej występujące problemy podczas zdalnego nauczania. Przedstawiono kompetencje, które potrzebne są w pracy nauczyciela oraz te, które potrzebne są podczas nauki online. Zaprezentowano potrzeby uczniów w tym specyficznym czasie oraz problemy środowiska edukacyjnego związanego ze stresem.

Współpraca przedszkola i szkoły z rodzicami, stanowi ważne wyzwanie dla współczesnego świata edukacyjnego, albowiem prawidłowa współpraca pozwala na stworzenie idealnych warunków do wsparcia rozwoju dziecka. Tematyka współpracy podjęta została w kolejnym artykule, który czytelnik może odnaleźć na łamach aktualnego numeru. Tematyce tej przyjrzała się Magdalena Kubiak-Skrzyńska w artykule zatytułowanym *Obszary i formy współpracy przedszkola i szkoły z rodzicami*.

Numer kończy artykuł autorstwa Karola Michalczuka poświęcony *Systemowi edukacji oraz kształcenia nauczycieli wychowania przedszkolnego i edukacji wczesnoszkolnej w Norwegii*. Odwołując się do analizy literatury przedmiotu, ramowego planu nauczania obowiązującego w przedszkolach norweskich oraz podstawy programowej przedmiotów szkolnych w norweskim systemie edukacyjnym, aktów prawnych oraz oferty Uniwersytetu OsloMet w Oslo autor dokonał charakterystyki systemu norweskiego, odwołując się zarówno do dokumentacji, raportów ale także doświadczeń własnych nauczyciela – terapeuty.

Ukazane, w niniejszym numerze przestrzenie rozwoju edukacji przedszkolnej i wczesnoszkolnej, pokazują, że jest to obszar rozwijający się dynamicznie i mocno reagujący na zmiany społeczne. Praca nauczyciela wymaga więc nie tylko podnoszenia kompetencji własnych ale także gotowości do ciągłego wspierania rozwoju dzieci.

Redakcja